

Ζητήσετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιτολῆς ἡμῶν
Β' Θεσσαλονίκης

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

15) ΜΕΡΟΣ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΗΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Κυριακὴ 30 Ἀπριλίου 1956 (Π.Ο.Η.)
"Ετος ΙΑ'. Ἀριθ. 233 — Τιμὴ Φύλλου Δραχ. 1

Γραφεῖα: Ὁδὸς Νίκης 33 — Ἀθήναι
Τηλέφ. 26.752

Διευθύνεται ὑπὸ ἑξαμηνίους Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ἑξάμηνος δραχ. 15.— Ἐτησίᾳ δραχ. 30

Ἑξαμηνίον: Ἑξάμ. δολ. 2.— Ἐτησίᾳ δολ. 4

Π ρ ὶ ς

**"Ἀπαντας τοὺς Ἀγωνιζομένους κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς
εἰς τὸν Ἱερὸν τῆς Ὁρθοδοξίας Ἀγῶνα**

Ἀδελφοὶ καὶ Συλλειτουργοί,
Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Καταυγαζόμενοι ἀπὸ τὸ ἀνέσπερον Φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Αὐτρωτοῦ προσαγορευόμεν ὅλους ὑμᾶς, ὅπουδήποτε τῆς γῆς καὶ ἐὰν εὐρίσκεισθε, μετὰ τὴν γλυκεῖαν ἐπαυδὸν τοῦ θριάμβου κατὰ τοῦ θανάτου: «**Χριστὸς Ἀνέστη**». Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου δὲν ἀποτελεῖ μόνον τὸν ἱστορικὸν θρίαμβον τοῦ Γλυκυτάτου Σωτῆρος κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ Σκότους καὶ τῆς κακίας· δὲν εἶναι μόνον ἡ θετικὴ καὶ βεβαία ἐγγύησις, ὅτι ὁ θάνατος δὲν κυριεύει τῶν ἀνθρώπων, τῶν πιστευόντων εἰς τὸν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Εἶναι καὶ δι' ἡμᾶς ὅλους ἡ θετικὴ παρηγορία καὶ ἡ ἰσχυρὰ παράκλησις κατὰ τῶν θλίψεων καὶ τῶν πόνων τῆς παρούσης ζωῆς.

"Ὅσον φρικτὰ καὶ ἐὰν ᾖσιν τὰ συνέχοντα ἡμᾶς δεινὰ ἀρκεῖ ἡ ἀνάμνησις τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος, διὰ νὰ ἀντλήσωμεν θάρρος καὶ αγωνιστικὸν φρόνημα. Ἡ χαρακτηριστικὴ στροφή τοῦ Κανόνος τῆς Ἀναστάσεως: «**Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτὸς**», δὲν εἶναι μόνον ἕνα εὐώδες ἄνθος τῆς ὑμνολογίας τοῦ Πάσχχα· εἶναι καὶ μία πραγματικότης, τὴν ὅποιαν ἐξησφάλισε εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστευόντων ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου.

"Ἀς ἀφήσωμεν λοιπὸν ἐλευθέρως τὰς ψυχὰς μας ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὸ ἀδελφοκτόνον μίσος διὰ νὰ πλημμυρίσουν ἀπὸ τὸ φῶς αὐτὸ τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ θάρρους,

"Ἀς ἐναγκαλισθῶμεν ἀλλήλους, συγχαροῦντες πάντας τῇ Ἀναστάσει.

"Ὁ θρίαμβος τοῦ Ἑσταυρωμένου ἃς ἐμπνεύσῃ εἰς ὅλους μας τὴν πεποίθησιν τῆς Νίκης τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Ἀγῶνος. Ὅπωςδήποτε θὰ νικήσωμεν, διότι πάντοτε αἱ Ἱεραὶ Ἰδέαι, ἡ Ὁρθοδοξία νικοῦν καὶ θριαμβεύουν.

Ἐπιμονὴ λοιπὸν καὶ ὑπομονὴ ἐκεῖ ποῦ μᾶς ἐκάλεσεν ὁ Κύριος νὰ ἀγωνισθῶμεν. Οὐδεμία λιποψυχία, οὐδεμία ἀδράνεια, οὐδεὶς δισταγμός.

Αἱ μόναι σκέψεις: Μάχη, Ἀγὼν, Νίκη.

Εὐχόμεθα τὴν Εἰρήνην καὶ τὴν Ἀγάπην τοῦ Ἀναστάντος εἰς τὰς ψυχὰς ὅλων, εἰς τὰς οἰκογενεάς, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὸ Ἔθνος.

Τέλος ὀλοθέρμως παρακαλοῦμεν τὸν Κύριον, ὅπως κατὰ τὴν ἐπερχομένην ἐπέτειον τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου εὐλογηθῶμεν ἅπαντες ὑπὸ Ἱεράρχου ζηλωτοῦ καὶ ἀξίου τῆς διωκμένης ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ἐπὶ τοῦτοις διατελοῦμεν μετὰ πατρικῶν εὐχῶν καὶ εὐλόγιων.

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἱστοριοαπολογητικὴ μελέτη. Ἡ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ

Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, μάταια ἡ πίστις ὑμῶν. (α' Κορ. 15,17).

Ἡ ἐκ νεκρῶν ἔγερσις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, δὲν ἀποτελεῖ παρὰ μόνον τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πολλῶν προφητειῶν περὶ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπερφυσικῆς δυνάμεως καὶ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας τοῦ Κυρίου. Ἐξ ἄλλου ὁλόκληρος ἡ πίστις μας στρέφεται γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Σωτῆρος, εἶναι δηλ. Χριστοκεντρικὴ καὶ στηρίζεται εἰς τὴν ἀνάστασιν Του.

Καὶ ὅπως δὲν ὑπάρχει χριστιανισμὸς χωρὶς Χριστόν, οὕτω δὲν ὑπάρχει καὶ ἀπολύτρωσις καὶ σωτηρία χωρὶς τὴν ἀνάστασιν Αὐτοῦ. «Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κοιμημένων ἐγένετο».

Τὸ ἀποκορύφωμα λοιπὸν τῆς σωτηριολογικῆς ἀποκαλύψεως ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ. Τὸ θαῦμα αὐτὸ τῶν θαυμάτων ἴσται εἰς τὴν ὑψηλότεραν κορυφὴν, εἰς τὴν θριαμβευτικὴν κορυφὴν τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Δὲν ἦτο λοιπὸν δυνατόν νὰ μὴ δεχθῇ τὰς ἐπιθέσεις καὶ τὰς ἀμφισβητήσεις τῶν ἀρνητῶν καὶ ἀλλοθρήσκων. Ἐν τούτοις εἰς οὐδὲν ἄλλο ἱστορικὸν γεγονὸς εἶναι δυνατόν νὰ προσαχθῶν τόσαι μαρτυρίαι ὅσαι ὑπάρχουν διὰ τὰ γεγονότα τῆς σταυρώσεως, τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ ὁμόφωνος Εὐαγγελικὴ παράδοσις μᾶς ἀφηγεῖται λεπτομερῶς τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ὁ Πόντιος Πιλάτος ἐρωτᾷ τὸν Κεντυρίωνα «εἰ πάλοι ἀπέθανε» καὶ μετὰ τὴν καταφατικὴν ἀπάντησιν παραδίδει τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ.

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ μαρτυρίου Του ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, οἱ αὐτόπται μάρτυρες, αἱ ἐπιβεβαιώσεις ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως δὲν ἀφήνουν ἀμφιβολίαν καμμίαν ὅτι ὁ Κύριος ἐγένετο «ὕψις κοὐκ ἔως θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ».

Τὸ σοβαρότερον ἐπιχειρήμα ἐναντίον τῆς ἀρνητικῆς κριτικῆς δὲν εἶναι τὸ κενὸν μνημεῖον, ἀλλὰ αἱ πολλαί, αἱ πλέον τῶν δέκα, ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν ἀνάστασιν Του. Ἐμφανίσεις αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς διάφορους τόπους καὶ εἰς διάφορα πρόσωπα. Αἱ Χριστοφάνειαι αὗται ἐπειδὴ συνδέονται μὲ συγκεκριμένα περιστατικά, ἀποτελοῦν ἀδιαψεύστους μαρτυρίας περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ.

Ἐπειτα, χωρὶς τὸ θαυμαστόν, τὸ ὑπερφυεῖς γεγονὸς τῆς ἀναστάσεως, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ δικαιολογηθῇ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἀποστόλων ἢ διακήρυξις ὅτι ὁ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ ἡ ἐπισφράγις αὐτῆς τῆς διακηρύξεως διὰ τοῦ ἰδίου τῶν αἵματος; Ὅχι· οἱ ἀπόστολοι εἶχον βεβαιωθῇ ὅτι ὁ Κύριος τῶν ἀνέστη, ὅτι ἡ νέα ἐποχὴ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἐγίνετο πραγματι-

κότης καὶ δι' αὐτὸ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς τῶν ἐκλήρυτον τὴν ἀνάστασιν εἰς κάθε σημεῖον τῆς γῆς. Καὶ ἄς μὴ λησμονώμεν ὅτι τὸ κήρυγμα τῆς ἀναστάσεως ἐγένετο τὸ πρῶτον εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ἐνώπιον χιλιάδων ψυχῶν. Καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι οὐδεὶς τὸ ἠμφισβήτησε ἐκ τῶν παρισταμένων δὲν εἶναι ἐπιχειρήμα ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ; Ἐπειτα ἐάν οἱ μαθηταὶ εἶχον κλέψει τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὥς διέδωσαν εἰς τὴν ἀμηχανίαν τῶν οἱ Γραμματεῖς, διατὶ δὲν τοὺς συνέλαβον διὰ νὰ τοὺς ἀπαγγελοῦν τὴν κατηγορίαν τῆς κλοπῆς; Ἡ διατὶ «ἔδωκαν ἱκανὰ ἀργύρια τοῖς στρατιώταις λέγοντες· εἴπατε, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐκλεψαν αὐτόν ἡμῶν κοιμωμένων», καὶ δὲν τοὺς κατεδίκασαν διὰ παράλειψιν τοῦ καθήκοντος;

Ἐκτός δὲ ὅλων αὐτῶν ὑπάρχει καὶ εἰς ἄλλος λόγος τὸν ὁποῖον πρέπει σοβαρῶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἦσαν ὑποδείγματα ἀνθρώπων τιμίων, εὐκρινῶν καὶ θεοφοβουμένων. Τὸ νὰ καταλογίσωμεν δὲ εἰς αὐτοὺς ἡ κλοπὴν τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ, ἡ ψευδῆς διακήρυξις ὅτι οὗτος ἀνέστη, ἡ ἐν ὧν δὲν ἐγίνετο τοῦτο, σημαίνει ὅτι τοὺς θεωροῦμεν κοινούς ἀγύρτας καὶ θεομπαίκτας. Ὁ βίος ὅμως τῶν ἁγίων αὐτῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ἔκαμον ἐν ὀνόματι τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ κάθε ἄλλο παρὰ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ τοὺς χαρακτηρίσωμεν οὕτω.

Ἡ ἀνεξαρτησία μάλιστα εἰς τὰς ἀφηγήσεις τῶν Εὐαγγελιστῶν ἀποδεικνύει ὅτι οὐδεμία προσυνηνὸσις ἢ σκηνοθεσία ὑπῆρχεν.

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος εἶναι τόσον πλουσίως μαρτυρημένη ὥστε νὰ περιτεύη καὶ θεὸς ἀπάντησις εἰς τὴν ἀπιστίαν.

Ὅσοι καὶ μόνον ἀπὸ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῷ κόσμῳ δὲν βλέπουν μίαν τεραστίαν ἀπόδειξιν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ, εἶναι περισσώτερον ἀξιολύπητοι καὶ ἀπὸ τοὺς τυφλοὺς, οἱ ὁποῖοι δὲν βλέπουν μὲν τὸν ἥλιον ἀλλὰ ξεχωρίζουν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν νύκτα.

Ὁ ἱερός Αὐγουστῖνος λέγει ὅτι ἂν νομίζεαι κανεὶς ὅτι ὁ κόσμος ἐπίστευσε εἰς τὸν Χριστόν χωρὶς Οὗτος νὰ ἔχη πράγματι ἀναστῇ διὰ θαύματος, εἶναι ἄρκετόν εἰς ἡμᾶς; τὸ ἐν θαύμα, ὅτι ὁ κόσμος δηλ. ἐπίστευσεν εἰς Αὐτόν.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Ἐπιστολαὶ ἀφορῶσαι ὑποθέσεις καὶ ζητήματα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγώνος ἀπευθύνονται μόνον πρὸς τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Ἀνάκτορον Παπᾶν Γραφεῖα Γ.Ο.Χ. Νίκης 33.

Πᾶν δὲ χρηματικὸν ἔμβασμα, διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν δέον νὰ ἀπευθύνεται ΜΟΝΟΝ, πρὸς τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Μητροπολίτην Καλοσκάμην. Γραφεῖα Γ.Ο.Χ. Νίκης 33.

Ἐκ τῶν Γραφείων

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ τὸ κεντρικώτερον γεγονός τοῦ Χριστιανισμοῦ Ὑπῆρξεν ἡ ὅλο κλήρωσις καὶ τὸ ἐπιστέγασμα τῆς Ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Σωτῆρος. Κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ ἐπέτειος τοῦ γεγονότος αὐτοῦ καταλαμβάνει θέσιν δεσπόζουσαν εἰς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν βίον. Κατέστη ἑβδομαδιαία εορτή. Ἡ Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου. Μεταξὺ ὁμως ὅλων τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους διακρίνεται ἡ «βασιλὶς καὶ κυρία», ἡ «Λαμπροφόρος», ἡ «κλητὴ καὶ Ἁγία», κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐξαιρέτως καὶ ἐν πανηγυρικῷ ἐνθουσιασμῷ πανηγυρίζομεν τὸ «Πάσχα τὸ Καθατήριον», τὸ «Πάσχα τὸ τερπνόν», τὸ «Θυρίνιον Πάσχα», τὸ «Πανορθόσιον», «τὸ λύτερον λύπης».

Ποῖος ὁμωσὶ γνωρίζει, πῶς καθιερώθη ἡ Κυριακὴ ὡς ἡμέρα εορτῆς τοῦ Ἁγίου Πάσχα καὶ πῶς καθορίζεται αὐτή;

Ὀλίγος σκέψεις ἐπ' αὐτοῦ θὰ ἐκφέρωμεν μετὰ τὴν εὐχὴν, ὅπως ὁ γνωρίζων περισσότερα καὶ πληρέστερα διαφωτίσῃ ἀριώτερον τοὺς ἀναγνώστας ἐπὶ θεμάτων οὐσιώδους.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν ἐωρτάζετο τὸ Ἅγιον Πάσχα μετὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπὸ ὅλους τοὺς Χριστιανούς. Κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, πρὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Ἁγίας Οἰκουμένης Συνόδου, μετὰ διαφορετικὸν τρόπον ἐωρτάζετο εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ μετὰ διαφορετικὸν εἰς τὴν Δύσιν.

Ἡ διαφορὰ δὲ αὕτη δὲν ἀνεφέρετο μόνον εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ εορτασμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ εορτασμοῦ. Οὕτω εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὸ κέντρον τῆς εορτῆς εὐρίσκετο εἰς τὴν Σταυρικὴν θυσίαν τοῦ Κυρίου. Τὸ Πάσχα ἦτο Σταυρώσιμον. Τοῦτο δὲ ἐσηγορεῖτο εἰς τὴν φράσιν τοῦ Ἀπ. Παύλου. «Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ἐτύθη (δηλ. ἐδυοισιάσθη) Χριστός» (Α'. Κορ. Ε'. 7). Ἀντιθέτως εἰς τὴν Δύσιν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν Χριστιανῶν ἐπεκράτει ἡ Νίκη τῆς Ἀναστάσεως καὶ αὕτη ἐθεωρεῖτο περιεχόμενον τῆς εορτῆς τοῦ Πάσχα. Χρονολογικῶς εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐτηρεῖτο ἡμερομηνία ἡ πλησιάζουσα ἢ συμπίπτουσα μετὰ τὴν ἑβραϊκὴν χρονολογίαν 14 τοῦ μηνὸς Νισάν. Εἰς τὴν Δύσιν μὲν ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν χρονολογικὴν ἀκρίβειαν, ἐωρτάζον τὸ Πάσχα Κυριακὴν ἡμέραν, ἀκαθορίστου προσδιορισμοῦ.

Ἡ ἀκαταστασία αὕτη περὶ τὸν εορτασμὸν καὶ καθ' ἑαυτὴν δὲν ἦτο εὐχάριστος, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰς συνέπειας τῆς ἐπικίνδυνος. Ἦτο ἓνας ἐχθρὸς κατὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀρμονίας τῆς πρώτης Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Χάριν τῆς ἐλπίσεως κοινοῦ τρόπου εορτασμοῦ συνηγνῆθησαν δύο ἅγιοι Ἱεράρχαι ὁ Πάπας Ρώμης Ἀνίκητος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Σμύρνης Πολύκαρπος, ἀνευ ὁμως ἀποτελέσματος, διότι ἕκαστος ἐπεκαλεῖτο ὑπὲρ ἑαυτὸν τὴν ἐπικρατοῦσαν παράδοσιν, χωρὶς ὁμως καὶ νὰ διαταράξωσιν τὴν μακαρίαν γαλήνην τῆς Ἀγάπης.

Τὸ ζήτημα ἐλύθη ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως κατὰ τὴν πρώτην Ἁγίαν Οἰκουμένην Σύνοδον μετὰ τὴν συνεργασίαν τῆς βαθείας εὐσεβείας τῶν Πατέρων καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσεως αὐτῶν. Κατὰ τὸν καθορισμὸν τῆς εορτῆς τοῦ Πάσχα ἐλήφθησαν

ὅπ' ὅσιν οἱ ἐξῆς παράγοντες: Ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου νὰ ἑορτάζουν μίαν ὁρισμένην ἡμέραν, καὶ ἐφ' ὅσον βεβαίως ἐτέθη ὡς προϋπόθεσις ἡ ὁρισμένη ἡμέρα, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ συζήτησις περὶ ὁρισμένης ἡμερομηνίας, καθ' ὅσον οὐδέποτε συμπίπτουν αἱ ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος μετὰ τὰς ἡμερομηνίας τοῦ μηνός.

Ὡς ὁρισμένη ἡμέρα ἐξελέγη ἡ Κυριακὴ, ἐπικρατήσεως τῆς ἀπόψεως, ὅτι ἡ μετάβασις ἐκ τοῦ θανάτου πρὸς τὴν ζωὴν ἐγένετο διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου· οἱ Χριστιανοὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ἐορτάζουν τὸ Ἀναστάσιμον Πάσχα.

Τώρα πῶς θὰ καθορίζετο ἡ ὁρισμένη Κυριακὴ; Ἐλήφθη ὡς βάσις ἡ κίνησις τῶν δύο μεγάλων φωσιῶν, τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης. Καὶ ἡ μὲν κίνησις τῆς Σελήνης λαμβάνεται ὑπ' ὅσιν, διότι οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν τὸ σταθερὸν Σεληνικὸν ἔτος ἐν χρήσει, εἰς δ' οἱ μῆνες ἔχουν τὴν σταθερὰν διάρκειαν τῶν 28 ἡμερῶν. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ Ἑβραϊκὸν Πάσχα ὡς τύπος καὶ σκιά νόμου πρέπει νὰ προσηγῇται τῆς οὐσίας καὶ τῆς χάριτος τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, δι' αὐτὸ οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἀναμένουν νὰ ἐορτάσουν οἱ Ἑβραῖοι καὶ μετὰ νὰ ἐορτάσουν αὐτοὶ. Τὸ Ἑβραϊκὸν Πάσχα συμπίπτει τὴν 14 τοῦ μηνός Νισάν. Ἡ ἡμερομηνία αὕτη εἶναι ἡ Πανσέληνος.

Δύο φορές τὸ ἔτος ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας εἶναι ἴση μετὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός. Δύο φορές τὸ χρόνον ἔχομεν ἰσημερίαν. Τὴν χειμερινὴν ἰσημερίαν, μετὰ τὴν ὁποῖαν μικραίνει ἡ νύκτα. Ἀπὸ τὴν κίνησιν αὐτὴν ἐλήφθη τὸ δεύτερον ὄριον τοῦ καθορισμοῦ τῆς εορτῆς τοῦ Πάσχα. Καὶ τὸ δεύτερον αὐτὸ ὄριον εἶναι ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία. Τὸ Πάσχα λοιπὸν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἁγίας Οἰκ. Συνόδου πρέπει νὰ ἐορτάζηται τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν Πανσέληνον τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ἁγίας Οἰκουμένης Συνόδου ἡ ἰσημερία συνέπιπτε τὴν 21ην Μαρτίου κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, δηλαδὴ αὐτὸ ποὺ ἔχομεν καὶ ἡμεῖς ἐν χρήσει. Καὶ μετὰ αὐτὸ τὸ θεμέλιον καθιερώθη ὁλόκληρος ὁ κύκλος τῶν εορτῶν τοῦ Πάσχα. Ἐὰν ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τοῦ Πασχαλίου τὸ νέον ἡμερολόγιον (Γρηγοριανόν) τότε καταστρέφεται τελείως ἡ ἀπόφασις τῆς Ἁγίας Οἰκ. Συνόδου καὶ δύναται τὸ Πάσχα νὰ ἐορτασθῇ καὶ πρὸ τῆς Πανσέληνον, τοῦ Πάσχα τῶν Ἑβραίων. Εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν παρανομίαν ἔπεσε ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία. Αἱ Ἐκκλησίαι, ποὺ ἐδέχθησαν τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἀπὸ τὸν φόβον τῆς παραβάσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἁγίας Οἰκουμένης Συνόδου, κἀνοντες τὰς ἐξῆς κομικοτραγικὰς σπασμοδικότητας. Ἐνῶ ἐφαρμόζουν τὸ νέον ἡμερολόγιον ἐν τῇ λατρείᾳ τῶν, τὸν Πασχάλιον κύκλον τὸν προσδιορίζουν μετὰ τὴν ἰσημερίαν τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου, εἰς τὴν ὁποῖαν προσθέτουν τὰς 13 ἡμέρας, καθ' ἃς προηγείται τὸ νέον ἡμερολόγιον. !!!

Ἐὰν καθορίσουν τὴν ἰσημερίαν μετὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον, τότε θὰ ἐορτάζουν ἐνίοτε καὶ πρὸ τῶν Ἑβραίων! Κατὰ ῥητὴν παράβασιν τῆς ἀποφάσεως τῶν Πατέρων. Προσθέτοντες ὁμως 13 ἡμέρας (αὐθαίρετως) εἰς τὴν ἰσημερίαν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου δημιουργοῦν μίαν νέαν π λ α σ μ α τ ι κ ῆ ν,

Ο ΠΑΝΑΓΙΟΣ ΤΑΦΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΦΩΣ

Οὐδεὶς Ναός καὶ οὐδὲν ἱστορικὸν μνημεῖον ὑπάρχει εἰς κόσμον τόσον ἐνδοξον καὶ τόσον γνωστόν ὡς ὁ Πανίερος Ναός τοῦ Παναγίου Τάφου. Διότι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου μέχρι σήμερον δὲν ἔπαυσε νὰ θεωρῇται ὁ τόπος τοῦ Πάθους καὶ τῆς Ταφῆς Αὐτοῦ, ὡς τὸ σεπτότερον καὶ ἁγιώτερον προσκύνημα τῶν ὁπαδῶν τοῦ Θεανθρώπου. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἁγία Ἐλένη μεταβάσα εἰς Ἱερουσόλυμα (326—336) ἐγείρει, ἐντολῇ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Μ. Κωνσταντίνου, μεγαλοπρεπέστατον Ναὸν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, περιλαμβάνοντα τέσσαρας Ἐκκλησίας: τὴν Βασιλικήν, τὴν τῆς Ἀναστάσεως (τοῦ Παναγίου Τάφου δηλ.) τὴν τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τὴν τῆς εὐρέσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Πλὴν ὅμως, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὁ ἱερός οὗτος καὶ ἀρίστος Ναός, πλείστας ὄσας καταστροφὰς καὶ μεταβολὰς ὑπέστη ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἐπιδρομείς, Πέρσας, Ἀραβας κ. ἄ. Ἀλλὰ τῇ θείᾳ χάριτι οὗτος καὶ πάλιν ἀνεκαίνιζτο καὶ ἠνωροῦτο, ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς αὐδιδίμων Ἑλλήνων Πατριαρχῶν καὶ δὴ τοῦ ἱεροῦ Μοδέστου (626), τηρηθέντος πιστῶς τοῦ τε σχήματος καὶ ρυθμοῦ καὶ σχεδίου.

Τελυταίαν σοβαρὰν ζημίαν ὑπέστη ὁ ἱερός οὗτος Ναός κατὰ τὸ 1808 ὅτε ἐπυρπολήθη ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων, ἀλλὰ δύο ἔτη ἀργότερον ἀνφοδομήθη τῇ γενναίᾳ συνδρομῇ τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ παρεκκλίνη παντελῶς τοῦ ἀρχικοῦ αὐτοῦ σχεδίου, καθὼς ὁράται ἕως τῆς σήμερον.

Ἐκ τῶν τεσσάρων λοιπὸν τούτων Ἐκκλησιῶν ὁ περιφανέστερος καὶ ἐξοχώτερος εἶναι τὸ Ἱερὸν Κουβούκλιον ὡς κατέχον τὴν πλεονεξαιρετικὴν θέσιν μεταξὺ τῶν Ἱ. Προσκυνημάτων, ἐπειδὴ ἐν αὐτῷ κεῖται ὁ Πανάγιος Τάφος, ἐν ᾧ κατετέθη τὸ Πανάχραντον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καθὼς δὲ βλέπομεν ἐν τοῖς ἱεροῖς Ἐδαγγελίοις, οὗτος ἦτο βράχος φυσικὸς λελαξευμένος. Ὁ δὲ Μ. Κωνσταντῖνος τὸ πρῶτον ἱσοπέδωσε ἐκεῖνο τὸ ἀνώμαλον ἔδαφος, ὥστε νὰ ἐμφανισθῇ μόνον τὸ μέρος

οὐχὶ πραγματικὴν ἰσημερίαν καὶ μεταφέρουν τὸν κύκλον τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα 13 ἡμέρας ἐνωρίτερον, ἐπὶ θυσία λειτουργικῶν καταστάσεων καὶ ἐθίμων, οἰκουμένης σπουδαιότητος, ὅπως ἡ νηστεία τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων, ἥτις ἐφέτος τελείως καταστρέφεται.

Τραγελαφισμός καὶ ἀκαταστασία, ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ συνιστῶντα ἀταξίας πρώτου μεγέθους.

Ὁ ἐορτασμός τοῦ Πάσχα καθιερώθη κατὰ τρόπον ἀμετάθετον ἀπὸ τὴν Ἀγ. Οἰκουμένην Ἀγίαν Σύνοδον. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἀποβλέποντες οὐχὶ εἰς τὴν χρονικὴν ἀκρίβειαν, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐνότητητα τοῦ Χριστοπώνυμου Πληρώματος ἐπέτυχαν τὴν θεμελιώσιν μιᾶς τάξεως, δικαιουμένης τοῦ ἐπιτυχοῦς χαρακτηρισμοῦ «Αἰώνιον Πασχάλιον». Ἐπειδὴ δὲ τὸ αἰώνιον αὐτὸ Πασχάλιον θεμελιούται ἐπὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, δι' αὐτὸ καθίσταται ἐκ τῶν πραγμάτων ἀδύνατος ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἡμερολογίου.

ἐκεῖνο μετὰ τοῦ Παναγίου Τάφου, κοσμήσας αὐτὸν διὰ πλουσιωτάτης καὶ μεγαλοπρεποῦς ὀρθομαρμαρώσεως, λαμπρῶν κινῶν καὶ παντοειδῶν καλλωπισμάτων, προσέθηκε ἅμα αὐτῷ σχῆμα στρογγύλον, πολυγωνικὸν καὶ πυρραμιδοειδές. Τὸ σχῆμα τοῦτο διεφυλάχθη μέχρι τοῦ 18' αἰῶνος, ὁπότε ἐξωραϊσθὲν ἔτι μᾶλλον, περιεβλήθη ἐξωτερικῶς ὑπὸ 12 θαυμασίων κινῶν. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἕως τότε ἀνοικτοῦ θόλου ἐτέθη ἀργυροῦς πυργίσκος, φέρων εἰς τὴν κορυφὴν τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τότε δὲ διηρέθη ὁ ἱερός ἐκεῖνος θάλαμος εἰς δύο, καὶ εἰς μὲν τὸν προθάλαμον, εἰπεῖν, ἐτέθη ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου ἀποκυλισθεὶς λίθος τοῦ Μνημείου, κατὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, χρησιμεύων σήμερον καὶ ὡς μικρὸν θυσιαστήριον, εἰς δὲ τὸν ἐσωτερικὸν εὐρίσκεται ὁ Πανάγιος Τάφος.

Ἀλλ' ὡς εἶπομεν, κατὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ 1808, τὸ Ἱ. Κουβούκλιον τοῦτο καταστράφη, ἀλλ' ἀνφοδομήθη ἐκ βάθρων δαπάναις τοῦ γεραροῦ Πατριαρχεῖου Ἱεροσολύμων καὶ τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων, καὶ κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ 1810, ὡς ἡ σχετικὴ ἐντετυχισμένη πλάξ ἀναγράφει, ἐπερατώθη τὸ Πάνσεπτον τοῦτο Μνημα, περικοσμηθὲν παντοίοις καλλωπίσμασι, χρυσοῖς, ἀργυροῖς, μαρμαρίνοις καὶ ἑλληνικαῖς ἐπιγραφαῖς καὶ τροπαρίοις, ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, ὡς ταῦτα, ὁράνται καὶ ἀναγινώσκονται ἕως τῆς σήμερον, εἰς κάρφος τῶν κακοδόξων.

Τὸ ὕψος τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου εἶναι 4 περίπου μέτρων. Ὁ δὲ Θεοδόξιος Τάφος ἔχει μῆκος μὲν 2 1/2 μ., πλάτος δὲ 1. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἐδάφους ἕως τῆς ἐπιτυμβίου μαρμαρίνης πλακὸς ὕψος 0,80 μ. Ἀνωθεν τοῦ Ἀγ. Μνήματος ὑψοῦται λευκὴ μαρμαρίνη πλάξ ἰσομεγέθους αὐτῇ, ἀφ' ἧς ἀριστουργηματικῶς γέγλυται τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, ἀνισταμένου ἐκ τοῦ Τάφου ἐν μέσῳ λευχειμονούντων ἀγγέλων.

Ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου Μνημείου ἐπιτελεῖται καθ' ἐκάστην νύκτα ἡ Θ. Λειτουργία ὑφ' ἡμῶν τῶν Ὁρθοδόξων. Ἐντὸς δὲ αὐτοῦ παραμένει δικαιοματικῶς καὶ ἐκ προνομίου ἀρχαιοτάτου ὡς φερὲν, τιμητικῶς, ὁρθόδοξος Ἑλλήν Μοναχὸς τῆς παλαιράτου Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος, ραίνων δι' εὐώδους ἀνθονέρου πάντα εἰσερχόμενον προσκυνητὴν. Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ καὶ πανσέπτῳ Κουβούκλιῳ ἐπικρέμονται ἀναρίθμητοι βαρύτιμοι χρυσαὶ καὶ ἀργυραὶ κανδήλαι, εἶναι τῶν ὁποίων εἶναι σπανιωτάτης τέχνης ἔργα, διατηροῦσαι ἄσβεστον τὸ ἱερὸν αὐτῶν φῶς, καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτόν, ἀπτόμενον καθ' ἑκάστον Μ. Σάββατον ἐν ἰδιαίτερᾳ λαμπρῇ καὶ συναρπαζούσῃ τελετῇ, ὡς ἀκολούθως.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΦΩΣ

Τῇ Ἀγίᾳ καὶ Μ. Παρασκευῇ, εὐθὺς ὡς ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Θρόνου ἀναγνώσει τὴν τελευταίαν περικοκὴν τοῦ κατὰ Ματθαῖον (στ' κ. 65-66) Ἐδαγγελίου, καθ' ἣν, «Ἐφ' αὐτοῖς ὁ Πιλάτος: Ἐχετε κουστωδίαν ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε, ὡς οἶδατε. Οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ τῆς κουστωδίας», εὐ-

θὺς ἀμέσως σβέννυνται ἅπασαι αἱ ἐν τῷ Ἱερῷ Κουβουκλίῳ κανδήλαι, λαμπάδες καὶ κηρία, κλείονται αἱ θύραι καὶ σφραγίζονται διὰ ταινίας καὶ ἱσπανικοῦ κηροῦ. Ἐξώθεν δὲ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς φυλάσσει φρουρὰ ἐξ ἐνὸς Ἑλλήνος Μοναχοῦ, ἐνὸς Ἀρμενίου, ἐνὸς Κόπτου καὶ ἐνὸς Ἰακωβίτου μέχρι τῆς ἐπομένης μεσημβρίας τοῦ Μ. Σαββάτου.

Τὴν 9ην πρωϊνὴν ἀνοίγει ἡ Ἁγία Πόρτα τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καὶ παρουσίᾳ ἀντιπροσώπων τῶν ἀνωτέρων Πατριαρχείων καὶ κυβερνητικοῦ στρατοῦ, εἰσέρχονται αἱ ἀναρίθμητοι χιλιάδες τῶν Πιστῶν καὶ καταλαμβάνουσι θέσεις.

Ἐκ παλαιοτάτου ἐθίμου ἄραβες ὀρθόδοξοι προτοῦντες τὰς χεῖρας ρυθμικῶς, τινὲς τῶν ὁποίων φερόμενοι ἐπ' ὤμων ἄλλων καὶ κρατοῦντες πεποικιλμένας σπάδας, ἀπυγέλλουν ἀραβιστί, «Ὁ Θεὸς νὰ χαρίῃ νίκας τῷ Βασιλεῖ, ὁ Θεὸς νὰ πολυχροῖ τὸν Πατριάρχην ἡμῶν, ὁ Θεὸς νὰ στρεῶνῃ καὶ διαφυλάτῃ τὸ Μοναστήριον τῶν Ροῦμ (Ἑλλήνων) καὶ ἄλλα ὅμοια, ἕως ὅτου ἔλθῃ ὁ Πατριάρχης, καὶ ὁ ὁποῖος ἀφικνεῖται ὀλίγον πρὸ τῆς 12ης μεσημβρινῆς, περιστοιχούμενος ὑπὸ τοῦ ἱ. κλήρου.

Μετ' ὀλίγον ἔρχονται πρὸς τὸν ἡμέτερον Πατριάρχην, καὶ γονυπετοῦντες πρὸ Αὐτοῦ ἀσπάζονται τὴν ἁγίαν Αὐτοῦ δεξιάν, οἱ Πατριάρχαι τῶν Ἀρμενίων, Κοπτῶν καὶ Ἰακωβιτῶν, εἰς ἔνδειξιν τῶν πρωτείων τῶν Ἑλλήνων, ὡς τῶν κυρίων κατόχων τοῦ Π.Ν. τῆς Ἀναστάσεως, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὁμῆρ Χαττάπ καὶ διαφόρων Σουλτάνων χορηγηθέντα κατὰ καιροὺς προνόμια.

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ μὲν Πατριάρχης φέρων ἀπλοῦν λευκὸν χιτῶνα, ὁ δὲ κλήρος τὰς συνήθεις ἱερὰς στολὰς, ἐξέρχονται διὰ τὴν καθιερωμένην Λιτανείαν τοῦ ἁγ. Φωτὸς πρὸς τὸ ἱ. Κουβουκλίον τοῦ Π. Τάφου, προπορευομένων τῶν ραβδούχων, 12 ἱεροσήμεων λαβάρων, καὶ τῶν ἱεροφαλιῶν, ψαλλόντων ἐναλλάξ μετὰ τοῦ Κλήρου, τὸ τροπάριον «Ἡ Ἀνάστασις Σου Χριστέ Σωτήρ...». Μετὰ δὲ τὸ «ὡς ἱλαρόν» ἀποσφραγίζεται ὁ Τάφος καὶ εἰσέρχεται ὁ Πατριάρχης, ἀφοῦ προηγουμένως ἐρευνηθῇ μὴ τυχὸν φέρῃ ἐπ' αὐτοῦ πυρετὶς κλπ. Ἡ στιγμή εἶναι ἱερὰ καὶ ἄκρως συγκινητικὴ. Αἱ καρδίαι τῶν πιστῶν πάλλον ἰσχυρῶς, καὶ τὰ βλέφαρα δακρύουν. Προσευχὴ δὲ ἀνέρεχεται ἐκ τῶν ἐγκάτων εἰς τὰ χεῖλη, ἐπικαλούμενα τὴν Θεῖαν συγκατάβασιν. Πάντων ἡ προσοχὴ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὸν γονυκλινῇ Πατριάρχην ὁ ὁποῖος πρὸ τοῦ Π. Τάφου μὲ ὑψωμένας τὰς χεῖρας παρακαλεῖ διακαῶς τὸν Θεὸν ἵνα ἔλεως γενόμενος, καταπέμψῃ τὸ Πανάγιον Αὐτοῦ Φῶς καὶ ἀγίασιν τὸν Κόσμον.

Ὡ στιγμή ἱερὰ! Ὡ συγκίνησις ἄφατος καὶ ἀνθρώπων νοὶ ἀκατανόητος! Ὅποια γλώσσα δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν Θεῖαν καὶ οὐράνιον καὶ ὑπερουράνιον ἐκείνην ἀνείκαστον Οἰκονομίαν, ὅταν αἰφνιδίως ἀνακηγάξῃ ἐκ τοῦ Τάφου τὸ ἱερὸν καὶ ἄυλον ἐκείνον Φῶς τὸ καταυγάζον τὸν θεοδόξμονα ἐκείνον Χῶρον; Ἀμέσως καὶ ὡς ἐκ Θεοῦ τινὸς καὶ ὑπερφυῶδους θαύματος ὁ ἐπὶ τῆς Παναγίας πλατὺς τοῦ Τάφου προτεθεὶς ἀπλοῦς λευκὸς καὶ κοινὸς βάμβαξ, ἀνάπτει ὅλος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐκείνου καὶ Ἀγίου Φωτός, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ὁ Πατριάρχης ἐν καταφανεῖ συγκινήσει σπεύδει νὰ ἀνάψῃ τὰς ἐντὸς μεταλλίων πυροθηκῶν

δέσμας ἐκ 33 κηρίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνὰ μίαν δίδει εἰς τοὺς προορηθέντας 3 Πατριάρχας, οἵτινες ἱστάμενοι πρὸ τῆς θύρας τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ ἀναμένοντες τὴν Θεῖαν δωρεάν, λαμβάνουσι τὸ Ἅγιον Φῶς παρὰ χειρὸς Αὐτοῦ ἀσπάζόμενοι μετὰ μίαν μετάνοιαν ἐμπροσθέν Του τὴν Ἁγίαν Αὐτοῦ καὶ φωτοφόρον Δεξιάν, μεταδίδοντες ἐφεξῆς Τοῦτο εἰς τοὺς ὁπαδοὺς αὐτῶν, ἀναμένοντας εἰς τὰ παρεκκλησιά των, ὁ δὲ Πατριάρχης εἰς τοὺς πιστοὺς. Μυριόστομος ἱαχὴ καὶ εὐχαὶ δονοῦσι τὸν ἄερα καὶ Δοξολογίαι πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα καὶ τὸν Μονογενῆ Αὐτοῦ Υἱὸν ἀναπέμπονται ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν Πιστῶν, διὰ τὴν Θεῖαν συγκατάβασιν! Οἱ κώδωνες τοῦ Ναοῦ μὲ τὰ σήμαντρα ὁμοῦ, μεταδίδουσι τὸ Θεῖον θαῦμα εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Καὶ ὁ Πατριάρχης ἐξέρχεται ὡς Νυμφίος ἐκ παστάδος λαμπροφανῆς, ἀπὸ τὸν Πανάγιον Τάφον φερόμενος εἰς χεῖρας ἀστραπιαίως εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, εὐλογῶν τὰ πλήθη τῶν πιστῶν καὶ εὐχόμενος ὅπως τὸ Ἅγιον Φῶς διαδοθῇ, φωτίσῃ καὶ ἀγιάσῃ αὐτοὺς καὶ τὸν κόσμον ὅλον.

Τὸ φῶς ἀκαριαίως μεταδίδεται εἰς ὅλας τὰς κατευθύνσεις τοῦ Ναοῦ, πρὸς ὕψος καὶ πλάτος καὶ θαρρεῖ τις, ὅτι ὁ πρὸ ὀλίγου ἐν τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ εὐρισκόμενος ναὸς πυρίκαυστος φαίνεται. Οὕτω καὶ πάλιν ὁ Πανάγιος Τάφος πηγὴ Φωτὸς ἀναδεικνύεται, ὅπως καὶ τότε, ὅτε ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον, σκοτίας ἐν οὐσῃ, καὶ εἶδον ὅτι ὁ Τάφος τοῦ Κυρίου ἦτο πλήρης Οὐράνιου Φωτός. Ὡς ἐκ τούτου ἐφαίνοντο τὰ ὀθόνια μετὰ τοῦ σουδαρίου, καὶ εἶδον καὶ ἐπίστευσαν. Δι' ὃ καὶ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ψάλλον λέγει· «Καὶ τὸ φῶς ἐν τῷ τάφῳ ὄρων ὁ Πέτρος κατεπλήττετο...» Ἐκτοτε δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐφεξῆς αἰῶνας, καθὼς μαρτυρεῖ ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Κύριλλος, τὸ ἅγιον Ἐκεῖνο Φῶς ἐξηκολούθει νὰ φαίνεται ἐν τῷ Παναγίῳ Τάφῳ, ὡς καὶ ἕως τῆς σήμερον ἀναφαίνεται τὸ αὐτό, φωτίζον καὶ λαμπρύνον καὶ ἀγιάζον πάντα ἄνθρωπον προσερχόμενον καὶ λαμβάνοντα αὐτὸ εἰς σωτηρίαν αὐτοῦ καὶ παράκλησιν.

Ἰδομεν ἀδελφοὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὸ Ἄμωμον τῆς Πίστεώς μας, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτοὶ ἐπὶ οἱ αἱρετικοὶ καὶ ἐχθροὶ αὐτῆς κατὰ τὴν πίνσεπτον καὶ μεγάλην ἡμέραν ταύτην ἔρχονται γονυπετεῖς νὰ ὁμολογήσουν καὶ προσκυνήσουν εἰς Αὐτὴν διότι αὐτὴν προημετίσματο ὁ Κύριος ὡς ἀληθῆ Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐστήριξε τὴν Οὐράνιον Αὐτοῦ Διδασκαλίαν καὶ πύλαι Ἄβου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς, καθὼς ὁ Ἰδιος διεβεβαίωσεν αὐτό, παρ' ὅλας τὰς τῶν αἱρετικῶν γλωσσασαλγίας καὶ κατ' Αὐτῆς βλαφημίας.

Μάρτυς ἀψευδὴς εἰς τοὺς αἰῶνας θὰ παραμένῃ ἡ πρὸ τῆς Ἁγίας Πόρτας ὑπάρχουσα μαρμαρίνη κολόνα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξῆλθε τὸ Ἅγιον Φῶς ἐπὶ Πατριαρχείας Ἱεροσολύμων Σωφρονίου τοῦ Δ'. κατὰ τὰ μέσα τοῦ 16ου αἰῶνος, ὅτε οἱ Ἀρμένιοι ὡς κρατοῦντες παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ ἐπὶ Σουλτάνου Μουράτ τοῦ Γ'. ἠθέλησαν νὰ ἐξαγάγουν αὐτοὶ τὸ Ἅγιον Φῶς. Ἀποκλεισθέντες δὲ οἱ Ὁρθόδοξοι, ἔμειναν ἔξω τοῦ Ναοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Αὐλῇ, οὐκ ἰνωθροὶ ἀλλὰ ἐν κατανύξει προσευχόμενοι καὶ λιτανεύ-

οντες θαρροῦντες εἰς τὸ ἀπειρον ἔλεος τοῦ Κυρίου. Καὶ ὁ τοῦ Θανάτου! Τὸ Ἅγιον Φῶς ἀντὶ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ Παναγίου Τάφου εἰς τοὺς Ἀρμενίους, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς διασφαλιστικῆς κολόνας ὡς αὕτη φαίνεται ἕως τῆς σήμερον, εἰς ἔλεγχον μὲν τῶν κακοδόξων αἱρετικῶν, ἐπαινον δὲ καὶ δόξαν τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς θείας ἀληθείας.

ΒΑΣ. Μ. ΣΠΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Γύρω ἀπὸ τὴν Βυζαντινὴν τέχνην

Ἡ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Εἰς δολόκληρον τὴν χριστιανικὴν τέχνην ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως αὐτῆς, ἐντὸς τῶν κατακομβῶν, μέχρι τῆς πλήρους ἀκτινοβολίας της, εἰς τοὺς μνημειώδεις ναοὺς, μεγάλην διάδοσιν καὶ βασικὴν θέσιν εἰς τὴν ζωγραφικὴν καὶ εἰκονογραφίαν κατέχει τὸ θέμα τοῦ θριάμβου τοῦ Ἑσταυρωμένου.

Τὸ θέμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ δὲν παρουσιάζεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μὲ τὸν ρεαλιστικὸν τύπον ποὺ μᾶς διδουν οἱ ναοὶ τοῦ 10ου καὶ 11ου αἰῶνος. Τοῦτο ἀλλάσσει πολλὰς μορφὰς διὰ τὰ φθάσει τέλος εἰς τὴν μορφήν τοῦ ἐξαυλωμένου προσώπου καὶ σώματος τοῦ καθιερωμένου τύπου, ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος, εἰς τὰς ἀγιογραφίας.

Ἀρχικῶς εἰς τοὺς κρυφοὺς τόπους τῆς λατρείας τῶν Χριστιανῶν, τὰς κατακόμβας, συμβολικῶς μόνον παρίσταται, διότι ἀφ' ἑνὸς ὁ φόβος τῶν ἀλλεπαλλήλων χριστιανικῶν διωγμῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ θρησκευτικὸς μυστικισμός, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὴν μεγαλυτέραν του ἀκμὴν ἐμποδίζει αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν τὴν παράστασιν τῆς ἀναστάσεως καὶ τὴν παριστᾷ κατὰ πρῶτον διὰ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰωνᾶ, ἡ ὁποία ἐκονίζεται εἰς τρεῖς φάσεις: εἰς τὴν σκηνὴν τῆς ρίψεως τοῦ Ἰωνᾶ ἐκ τοῦ πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τὴν τῆς ἐξεμέσεως τοῦ Ἰωνᾶ ὑπὸ τοῦ κήτους καὶ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἰωνᾶ ὑπὸ τὴν κολοκυνθὴν (πρ. βλ. καὶ ὕμνολογιον Ἀναστάσεως: «Κατήλθες ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς... Χριστέ, καὶ τριήμερος ὡς ἐκ κήτους Ἰωνᾶς ἐξανέστης τοῦ τάφου»).

Μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν σκηνῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰς σαρκοφάγους τοῦ 4ου αἰῶνος, συναντῶμεν τὴν ἀνάστασιν συμβολικῶς μὲν ἀκόμη, ἀλλὰ μὲ ἐν βῆμα προόδου πρὸς τὸν ρεαλισμόν.

Εἰς αὐτὰς ἡ νίκη τοῦ Σωτῆρος κατὰ τοῦ θανάτου παρίσταται δι' ἑνὸς σταυροῦ, ἄνευ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἐπικάθηται στέφανος περικλειὼν μονόγραμμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ κάτωθεν αὐτοῦ εὐρίσκονται δύο στρατιῶται τῆς κουστωδίας τοῦ τάφου. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον, εἰς σαρκοφάγους πάλιν, πλὴν αὐτῆς τῆς συμβολικῆς παραστάσεως τῆς Ἀναστάσεως, ἔχομεν καὶ ἄλλας, αἱ ὁποῖαι συμβολίζουν τὸ ἴδιον θέμα. Ἀγγελος πρὸ τοῦ κενοῦ

μνημείου τοῦ Σωτῆρος ἴσταται, ἡ μυροφόρος πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ πλέον τάφου.

Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς παραστάσεις τῆς πρωτοχριστιανικῆς τέχνης, παρατηρεῖται ἡ ἑλλειψίς τῆς κυρίας μορφῆς, τῆς μορφῆς τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποῦ τὴν ἀνάστασιν δὲν βλέπομεν ἀλλὰ φανταζόμεθα ἐκ τῶν συμβόλων.

Μέχρι τοῦ 9ου αἰῶνος ὁ τόσο γραφικὸς συμβολισμός διὰ τῆς σκηνῆς τῶν Μυροφόρων χρησιμοποιεῖται εὐρέως, κατ' αὐτὸν ὅμως τὸν αἰῶνα ἀντικαθίσταται διὰ σκηνῆς, ἡ ὁποία ἔχει ὡς κεντρικὸν πρόσωπον πλέον τὸν Χριστόν. Εἰς τὴν σκηνὴν τῆς εἰς Ἀδου Καθόδου, ὅπως αὕτη καλεῖται, ὁ Χριστὸς κρατεῖ τὸν σταυρὸν ὡς σκῆπτρον καὶ μὲ ὀρμητικὴν κίνησιν ποδοπατεῖ τὸν Σατανᾶ ἐπάνω εἰς τὰς θραυσιμὰς κύλας τοῦ Ἀδου, ταυτοχρόνως δίδων τὴν χειρὰν τοῦ ἀνεγείρει ἀπὸ τοὺς τάφους τῶν τοὺς πρωτοπλάστους, Ἀδὰμ καὶ Εὐά. Γύρω ἀπὸ τὰ κύρια πρόσωπα τῆς σκηνῆς αὐτῆς εἰκονίζονται δίκαιοι καὶ οἱ δύο Προφητὰν αὐτῆς Δαυὶδ καὶ Σολομὼν καὶ τέλος ὁ Πρόδρομος.

Καὶ αὕτη ἡ παράστασις κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα μὲ τὴν πλήρη ἐπικράτησιν τοῦ ρεαλισμοῦ ἀντικαθίσταται κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Δύσιν, ἀργότερον εἰς τὴν Ἀνατολὴν μὲ τὴν εἰκόνα εἰς τὴν ὁποίαν κατέχει ὁ Χριστὸς τὴν κυρίαν μορφήν τῆς σκηνῆς, ἀνυψούμενος εἰς τοὺς οὐρανὸς ὑπεράνω τοῦ κενοῦ μνημείου. Τὸν τύπον αὐτὸν παρέλαβε καὶ ἡ Βυζαντινὴ Ἐκκλησία κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα καὶ καθιέρωσε μέχρι σήμερον.

Ε. Γ. ΣΤΡΑΤ.

ΑΠὸ τὸ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

«Ἐχθρὰς δὲ τέμνων Γεώργιος ἐν μάχαις
Ἐκὼν παρ' ἐχθροῦ τέμνεται διὰ ξίφος
Ἦρε Γεωργίου τρίτης εἰκόνης ἀρχὴν χαλκῶς».

Ὅλοι βεβαίως οἱ Ἅγιοι εἶναι σεβαστοὶ καὶ τιμῶνται μὲ εὐλάβειαν ἀπὸ τὸν χριστιανικὸν λαόν. Ὑπάρχουν ὅμως μερικοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τρόπον τινὰ ἀποκτήσει μίαν ἰδιαιτέραν δημοτικότητα μετὰ τοῦ Χριστοπλυνόμενου πληρώματος, καί, ὡς ἐπιτρατὴ εἰς ἡμᾶς ἡ φράσις, θεωροῦνται ἐξιδανικευμένοι λαϊκοὶ μορφαί.

Ἐνας τοιοῦτος πολυάθλος καὶ λαϊκὸς Ἅγιος εἶναι καὶ ὁ ἐκλεκτὸς νεανίας τῆς καππαδοκίας, ὁ Ἅγιος Γεώργιος. Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχουν ναοὶ τιμώμενοι ἐπ' ὀνόματι τοῦ Μεγάλου ἱερωτοῦ Γεωργίου.

Πλήθος χριστιανῶν ἀκούει εἰς τὸ ὄνομα Γεώργιος εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ὅπου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τιμᾶται κατ' ἀρχὴν ἡ Θεοτόκος καὶ ἐν συνεχείᾳ Ἅγιοι ἐν ἀσκήσει λάμπαντες ὁ Ἅγιος Γεώργιος ἔχει κατακτήσει σημαντικὴν περιοχὴν χαρακτηριζόμενος μάλιστα «δροφύλαξ», (Γλυκύτατον δρόμον ὄρη σταλάξατε καὶ σύ, κατ' ἐξαιρετικὸν σκῆμα, τὸ Ὄρος τὸ Ἅγιον, χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου παιδρῶς εὖρες γὰρ κράτιστον τὸν Μέγαν Γεώργιον δροφύλακα (ἀπὸ τὸν

κανόνα τοῦ Δαυὶδ τοῦ Ἀττικοῦ).

Ὁ Μέγας οὗτος ἀθλητὴς τοῦ Κυρίου ἔζησε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ αἰμοσταγοῦς Διοκλητιανοῦ, τοὺς ἀποκληθέντας διὰ τὸ πλῆθος τῶν μαρτυρησάντων ἕπ' αὐτοῦ «ἐποχὴ μαρτύρων».

Ἦτο ἐκ πατρὸς ὁρφανὸς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς πλουσιώτατος. Κατήγετο ἀπὸ τὴν Καππαδοκίαν καὶ μετὰ τῆς μητρὸς του ἀνεχώρησε εἰς Παλαιστίνην. Εἰς ἡλικίαν 18 ἐτῶν κατετάχθη εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν Στρατόν, διακριθεὶς διὰ τὴν ἀνδρείαν του, τὴν εὐγένειάν του καὶ τὸ ἀνώτερον ἦθος του.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του διεμοίρασε τὴν ἀξιώλογον περιουσίαν του εἰς πτωχοὺς καὶ εἰς ἀπελευθέρωσιν αἰχμαλώτων· δι' αὐτὸ καὶ ἀποκαλεῖται ὑπὸ τοῦ ὑμνογράφου τῆς Ἐκκλησίας «αἰχμαλώτων ἐλευθερωτὴς, πτωχῶν ὑπερασπιστὴς». Συνέπεσε τότε νὰ ἐκτραγῇ ὁ κατὰ τὸν χριστιανῶν διωγμὸς ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ τῇ προτροπῇ τοῦ Γαλερίου. Διὰ τοῦ ὑπογραφέντος διατάγματος ἐκλήθησαν οἱ Στρατιωτικοὶ νὰ δηλώσουν πίστιν εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς ὄργανα ἐκτελέσεως τοῦ Διωγμοῦ.

Ὁ εὐλογημένος λοιπὸν ἀξιωματικὸς τῆς Καππαδοκίας μὲ σεμνὸν ἠρωτισμὸν ἠρνήθη τὸ τοιοῦτον ὁμολογήσας μετὰ θάρρους τὴν πίστιν του. Τότε ἐξέσπασεν ὡς βροντὴ ἡ ὁργὴ τοῦ Διοκλητιανοῦ ἐναντίον του κατ' ἀρχὴν μὲν διὰ κολακείων ἐν συνεχείᾳ δι' ἀπειλῆς ἐπεχείρησε νὰ ὑποσκελίσῃ τὸν γενναῖον μαχητὴν.

Δὲν δύναται ἀνθρωπίνη φαντασία νὰ συλλάβῃ τὴν φρίκην καὶ τὴν ἀγριότητα τῶν μαρτυρίων, ποὺ ἠκολούθησαν. Λογισμοί, ἐμβάπτισις του εἰς λάκκον ἀσβέστου, τροχὸς καταξέσχίζων τὰς σάρκας του καὶ παντὸς ἄλλου εἶδους φρικαλεότητες ἐμνηχνεύθησαν διὰ νὰ καταβάλλουν τὸ γενναῖον φρόνημα τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου.

Πράγματι ὅμως «θαυμαστὸς ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ».

Εἰς τὴν ὁργὴν τοῦ Διοκλητιανοῦ ἀπῆντα ἡ χάρις τοῦ θεοῦ διὰ θαυμάτων. Οὕτω τὰ φρικτὰ αὐτὰ καὶ ἐπώδυνα μαρτύρια ὅχι μόνον δὲν ἐκαμπτοῦν τὸ φρόνημα του, ἀλλ' οὐδὲ τὸ Σῶμα του παρηνόχλουν. Αὐὸ ἀξιωματικὸς ὁ Ἀνατόλιος καὶ Πρωτολέων μετεστράφησαν εἰς μάγος Ἀθανάσιος κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ διὰ τῶν ἀγυρτειῶν του νὰ μεταπέσῃ τὸν Ἅγιον ἐγένετο χριστιανὸς μαρτυρήσας.

Τὸ εὐγενέστερον κῆδος τοῦ Πρωταθλητοῦ Γεωργίου ὑπῆρξε ἡ Βασίλισσα Ἀλεξάνδρα. Κατενικήθη ὁ Διοκλητιανὸς ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ κατενικήθησαν τὰ εἶδωλα ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἡ πλάνη ὑπὸ τοῦ φωτός. Κατόπιν τῆς Νίκης αὐτῆς ἡ ἀποκατάστασις τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἀποτελεῖ θρίαμβον.

Μακαρία ἡ ἐποχὴ τῶν μαρτύρων. Θυρανοφαγὴς ἡ φυσιολογία τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου.

Ἀγαπητοὶ μου ἀναγνώσταί

Προσέξατε μὲ εὐλάβειαν τὸν ἐξιστορούμενον Μεγαλομάρτυρα. Πλήρης ἀγάπης ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένηνιν. Πλήρης ἐγκρατείας, παρ' ὅτι ἔζη εἰς διεφθαρμένην καὶ πλήρη ὁργίων κοινωνίαν.

Πλήρης θάρρους παρ' ὅτι ἀντιμετώπισε φρικτὰ μαρτύρια καὶ ἀπανθρώπους τυράννους, νικητὴς θριαμβευτὴς μὲ τὴν χάριν τοῦ ἐνδυναμοῦντος Κυρίου.

Εἴμεθα ἡμεῖς ὡς ἐκεῖνος; μᾶς διακρίνει ἀγάπη, θάρρος. ἐγκράτεια; Ἡ εἴμεθα χριστιανοὶ τῶν γλυκῶν ὑδάτων, δόξαν ὑποκλέποντες παρὰ τῶν ἀνθρώπων;

Τὸ θεμελιακὸν γνῶρισμα τῶν χριστιανῶν εἶναι τὸ ἡρωϊκὸν στοιχεῖον. Ὑπάρχει εἰς τὰς ψυχὰς μας;

Τὸ μαρτύριον τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου μᾶς δίδει ἀφορμὴν τοιούτων εὐσεβῶν στοχασμῶν.

Ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν

τοῦ ἑορτολογίου

Ἡ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΘΩΜΑ ΕΝ ΤΗ ΑΡΧΑΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ πρωτοχριστιανικὸς κόσμος ἐγνώριζε τὴν ἑορτὴν αὐτὴν μὲ ἄλλον ὄνομα Ἐλέγετο *ἀντίπασχα* καὶ ἐωρτάζετο ὡς ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα. Κατ' ἀναλογίαν δηλ. μὲ τὸν μωσαϊκὸν νόμον ὁ ὁ τοῖος ὥριζεν τὴν διάρκειαν τῶν μεγάλων ἑορτῶν εἰς ὀκτὼ ἡμέρας καὶ ὡς ἀπόδοσιν τῆς ἀναστάσεως τὴν ἀκολουθοῦσαν Κυριακὴν.

Ὑπὸ τῶν πατέρων τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζινοῦ, ἐλέγετο *καινὴ Κυριακή*, ἵσως διότι ἦτο ἡ πρώτη Κυριακὴ τοῦ Ἐκκλησ. ἔτους τὸ ὁποῖον ἤρχιζεν ἀπὸ τοῦ Πάσχα. Ἐν τῇ δύσει εἶχεν ἄλλον ὄνομα· ἐλέγετο *ἡμέρα τῶν νεοφωτίστων*. Κατὰ τὴν Κυριακὴν αὐτὴν ἐγένετο ἡ ἐπίσημος, τρόπον τινα, δεξιῶσις ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῶν βαπτισθέντων κατὰ τὸ Μ. Σάββατον.

Οἱ νεοφώτιστοι ἐφόρουν καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα τῆς διακαινησίμου ἐνδύματα λευκά, εἰς ἔνδειξιν τῆς ψυχικῆς των καθαρότητος, καὶ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ ἐνεφανίζοντο διὰ πρώτην φοράν ὡς Χριστιανοί. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν προσήρχοντο εἰς τὸν ναὸν τοῦ νεαροῦ μάρτυρος Παγκρατίου ὅστις ἐθεοορεῖτο προστάτης καὶ βοηθὸς τῶν νέων.

Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ ἐκαθιέρωσε τὴν Κυριακὴν αὐτὴν ὡς Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ φαίνεται ὅτι ἦτο ἄλλος. Τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἀνεγινώσκειτο ἡ περικοπὴ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου ἡ ὁποία μᾶς ἀφηγεῖται τὴν ψηλάφισιν τῶν πληγῶν τοῦ Κυρίου ὑπὸ τοῦ Θωμᾶ.

«Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστιν εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνῃ ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖρας μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἐώρακάς με πεπιστευκάς; Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες».

Ὡς ἦτο δὲ φυσικὸν ἢ παραδόσις τῆς ἐκκλησίας ἐθέσπισε τὸ Ἀντίπασχα ὡς ἑορτὴν τοῦ Θωμᾶ καὶ οὕτω παρεδόθη εἰς τοὺς μεταγενεστέρους.

Ἡ Ἀβυσσινιακὴ μάλιστα ἐκκλησία ἡ ὁποία δέ,

Γεγονότα καὶ Κρίσεις

Ἐπίθυροι ὑπερκόσμοι

ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου μᾶς συνδέει, λόγῳ τῆς φύσεώς της, μὲ τοὺς προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν. Ἐξαιρέτως τὸ ποιμνιον ἡμῶν ἀκροᾶται τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῶν ὑπερκόσμων ψιθύρων τοῦ ἀγαλλομένου εἰς τοὺς κόσμους τῆς Ἀθανασίας ποιμενάρχου μας Χρυσόστομου. Παραθέτομεν δύο περικοπὰς ἀπὸ Πασχαλίου ἐπιστολὰς τοῦ ἀειμνήστου Ποιμενάρχου μας.

«Πόσον ἀληθῶς εἴμεθα εὐτυχεῖς ἡμεῖς, οἱ γεννηθέντες εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ ποτιζόμενοι καθ' ἐκάστην μὲ τὰ ζωήρυτα νάματα τῆς πατρῶας πίστεως καὶ εὐσεβείας! Διότι δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς ἡ ἰδέα αὐτῇ τῆς Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν καὶ ἀπολαύσεως τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, δὲν εἶναι πλέον μῦθος καὶ θρόλος, ἀλλὰ πίστις καὶ ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια, διαβεβαιουμένη ὑπὸ τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, καὶ ἀποδεικνυομένη ὑπὸ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς προμνηστευομένης καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν ἡμῶν κατὰ τὸν Θεὸν Παῦλον λέγοντα «εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῇ Ἀναστάσει ἐσόμεθα, ὡς συγκληρονόμοι τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ρωμ. Στ.)...»

(Πάσχα 1954)

«Ὅθεν ἀπὸ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἃς ἀντλήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν δύναμιν, τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀντοχήν, τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν νίκην εἰς τὴν βιοπάλην τῆς παρουσίας ζωῆς, καὶ περιβεβλημένοι τὸν θώρακ τῆς πίστεως καὶ ἐνδεδυμένοι τὸν θώρακα τῆς πατρῶας εὐσεβείας, ἃς παραμείνωμεν ἀνύστακτοι φρουροὶ καὶ ἀγρυπνοὶ φύλακες ἐπὶ τῶν τιμημένων ἐπάλξεων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, καὶ τῶν σεπτῶν τῆς Ὁρθοδοξίας θεσμῶν, ἵνα συντριψώμεν τὴν ἰοβόλον πτέρναν τοῦ ἀρχεκάκου καὶ μισοκάλου Διαβόλου ἐν τῇ Δυνάμει τοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ Χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ πατρικῇ ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ, εἴη μετὰ πάντων ὡμῶν. Ἀμήν».

Πάσχα 1955

Ἦτέ λέτε δι' αὐτό;

Ὁ καὶ μένος δ' Ἅγιος Γεώργιος! μετατίθεται... ὡς στρατιωτικὸς ἀλλὰ καὶ ἀνὴρ τυπικοῦ ἐρείσματος. Αὐθαίρετως. Τὸ τυπικὸν μόνον μίαν μετὰθεσιν ἀναφέρει ἐκ τοῦ Μ. Σαββάτου ἢ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα. Τὶ ἔχουν νὰ εἰπουν δι' αὐτὸ οἱ ἀψυχολογῆτως εἰσαγαγόντες τὴν ἡμερολ. Μεταρρύθμισιν; Φοβούμεθα μήπως ἐκ λόγων προοδευτικῶν ἔχουν εξαφανίσει καὶ τὸ τυπικόν.

χεται ὡς πρῶτον σκοπέα τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς τὸν ἐν λόγῳ ἀπόστολον, ἐτέλη κατὰ τὴν ἐορτὴν αὐτὴν μεγαλοπρεπεῖς πανηγύρεις πρὸς τιμὴν τοῦ καθὼς καὶ πρὸς τιμὴν τῶν λοιπῶν τοῦ Κυρίου Ἀποστόλων.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΘΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22α)45)5-1956

Πρὸς

Ἀπαντας τοὺς Γνησίους Ὁρθοδόξους Χριστιανοὺς (Παλαιοημερολογίτας)

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

Ἐορτάσαντες σχετικῶς ἐλευθέρως τὴν τοῦ Χριστοῦ μας Ἀνάστασιν, ἃς εὐχόμεθα πάντες εἰς τὸν Ὑψιστον ὅπως ἡμᾶς μὲν ἐνδυναμίωνη, τοὺς δὲ Ἀρχοντας τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας φωτίσῃ νὰ ἐπαναφέρωσι τὸ Πάτριον ἐορτολόγιον καὶ ἐνωθῇ ἡ Ἐκκλησία τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν εἰς δόξαν Κυρίου, ἄλλως μᾶς δοθῇ ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία μας, μέχρις οὗ συνέλθῃ ἡ Πανορθόδοξος Σύνοδος καὶ λύσει ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Αἱ Ὁργανώσεις τῶν Γ.Ο.Χ. νὰ ἀποστείλωσιν εὐχαριστήρια τηλήματα ἢ ἔγγραφα πρὸς τὸν Ἐξοχότατον Πρόεδρον Κυβερνήσεως Κον Καραμανλὴν διὰ τὴν μέχρι σήμερον ἀνογὴν Του, μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς ὁριστικῆς λύσεως τῆς ἐλευθερίας μας τὸ ταχύτερον.

Διατελούμεν μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης

Ἐντολῇ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Γ. ΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ Ι. ΜΟΝΗΣ

Ποιοῦμεν γνωστὸν διὰ τοῦ παρόντος πᾶσι τοῖς φιλεργότοις ἀδελφοῖς ὅτι ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ πατρὸς Ἀκακίου εἰς Παιανίαν (Λιόπεσι) Ἀττικῆς, πανηγυρίζει αὐριον Δευτέραν 1η Μαΐου τὴν μνήμην τῶν τριῶν νέων Ὁσιομαρτύρων Εὐθυμίου, Ἰγνατίου καὶ Ἀκακίου, οἱ δὲ βουλόμενοι ἃς τιμήσωσι τὴν Ἱερὰν πανήγυριν διὰ τῆς παρουσίας των.

Ἐυλόγων προοπτικαί

Εἰς ὅλα σχεδὸν καὶ παραστήματα καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἐνορίας ἐτελέσθη ἡ ἀπολυθὴ τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Ἀναστάσεως. Φαίνεται ὅτι αἱ ἀποφράδες ἡμέραι ποὺ ὑπεθύμιζον ἐποχήν διωγμῶν ἐξέλιπον. Ὁ φανώμενος ἀχάριστος, ἐὰν δὲν σημειώσωμεν, ὅτι ἡ νέα αὐτῇ ἐποχῇ ἀφίεται καὶ εἰς μίαν πνευματικὴν ἀνωτερότητα τῶν πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων κατὰ μέζονα ὅμως λόγον εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀνάγκης ἐπιμονῆς τῶν μαρτυρικῶν καὶ ἀγωνιστικῶν ἀνθρώπων ποὺ συνηγοροῦν τὸ πλήρωμα τῆς ἀγωνιστικῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁ ἐπιμένων πάντοτε νικᾷ.

ΔΥΣΤΥΧΗΝΑ Εἰς ΑΔΕΛΦΟΝ

Τραγικὸν πένθος ἐκάλυψε τὴν οἰκογενεῖαν Ζουγανέλη ἐκ Πειραιῶς ἐκ τοῦ ἐπισυμβάντος δυστυχήματος εἰς τὸν υἱὸν τοὺς Φίλιππον.

Τοῦς συλλυπούμεθα ἐγκαρδίας καὶ εὐχόμεθα ὅπως ὁ Πανάγαθος ἐκείνον μὲν κατατάξῃ μεταξὺ τῶν δικαίων, εἰς αὐτοὺς δὲ ἐξαποστείλῃ τὴν θεῖαν παρηγορίαν Του.

ὑπεύθυνος ὕλης Παναγιώτης Ι. Βρεττάκος

Νίκης 33—Ἀθήναι

Τυπογραφείου Γεωργίου Σερμπίνης
Θεμιστοκλέους 38